



International
Federation
of Accountants®

جستجو در آیین اصول اخلاقی هیئت استانداردهای بین‌المللی

اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران

بخش پنجم: استقلال

افزون بر رعایت اصول بنیادین، استانداردهای بین‌المللی استقلال (IIS) حسابداران حرفه‌ای شاغل در بخش عمومی را ملزم می‌کند که هنگام انجام حسابرسی، بررسی اجمالی، یا دیگر خدمات اطمینان‌بخشی، مستقل باشند. استقلال ارتباط نزدیکی با اصول درستکاری و واقع‌بینی دارد و عنصری مهم در خدمت به منافع همگانی است.

منظر داخلی:

در قسمتهای قبلی جستجو در آیین اصول اخلاق حرفه‌ای، اصول بنیادین آیین و چارچوب مفهومی را مرور کردیم. سپس از منظر یک حسابدار حرفه‌ای شاغل در یک شرکت تولیدی بین‌المللی که تلاش می‌کند به یک بازار جدید وارد شود:

- مثالهایی از واقعیتهای و شرایطی را مرور کردیم که می‌توانست مخاطره‌هایی برای رعایت اصول بنیادین ایجاد کند؛ و
- فرایند تفکری که برای شناخت، ارزیابی، و پرداختن به چنین مخاطره‌هایی دنبال می‌شود را بررسی کردیم، شامل چگونگی به‌کارگیری تدابیر ایمن‌ساز مناسب.

منظر بیرونی:

اکنون بیا به زاویه دید را تغییر داده و در نظر بگیریم که این موقعیت چگونه بر حساب‌رسان شرکت اثر می‌گذارد. به یاد بیاوریم که:

- ارتباطات رایانامه‌ای نشان می‌دهد که همزمان با توسعه طرح گسترش، شرکت به حسابهایی در بانک خارجی وجه نقد منتقل کرده است،
- طی عملیات حسابرسی، چندین انتقال بانکی بزرگ به وسیله نرم‌افزار تحلیلگری داده‌های حسابرس کشف شده است، و
- حسابرس میدانی مبادلات کشف‌شده را برای مرور به مدیر حسابرسی ارائه کرده است.

چرا استقلال خیلی مهم است؟

ذینفعان نیاز دارند که به استقلال حساب‌رسان از صاحبکار و مدیریت اعتماد کنند. از حساب‌رسان انتظار می‌رود که:

- درستی شواهد را ارزیابی کنند؛
- هرگونه مورد اختلاف را دنبال کنند؛
- گروه رهبری صاحبکار را، تا حد مدیر اجرایی ارشد و شامل وی، به چالش بکشند؛ و
- اگر به تقلب مشکوک می‌شوند، اقدام مناسب را انجام دهند.

برای تکیه به گزارش حسابرس، باید این اطمینان وجود داشته باشد که قضاوت حرفه‌ای حسابرس خدشه‌دار نشده است، و این که حسابرس به‌گونه‌ای زیر تأثیر قرار نگرفته است که درستکاری، واقع‌بینی یا تردید حرفه‌ای وی به خطر بیفتد.

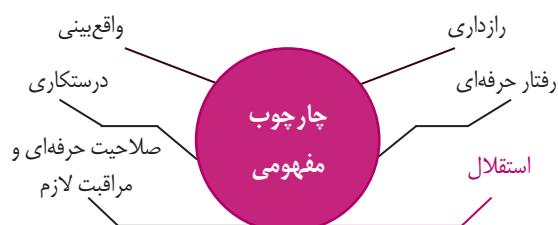
مخاطره‌ها کدامند؟

مخاطره‌هایی که متوجه رعایت اصول بنیادین و استقلال هستند عبارتند از:
منافع شخصی - خودبینی در تجدیدنظر - حمایت یا مخالفت - قرابت - تهدید

به‌کارگیری چارچوب مفهومی برای استقلال

استقلال در مقابل اصول بنیادین

استقلال یک اصل بنیادین نیست، اما همان مخاطره‌هایی که برای رعایت اصول وجود دارد، استقلال را هم تهدید می‌کند. در حسابرسی صورتهای مالی، رعایت اصول از به‌کارگیری تردید حرفه‌ای پشتیبانی می‌کند.



ارزیابی و پرداختن به مخاطره‌های استقلال

هرکدام از مخاطره‌های شناسایی شده برای استقلال باید ارزیابی شود و اگر در سطح پذیرفتنی به نظر می‌رسند، بر اساس الزامات تعیین شده در چارچوب مفهومی به آنها رسیدگی شود (بخش چهارم را ببینید).

سطح مخاطره استقلال زیر تاثیر انواع شرایط، سیاستها و رویه‌ها و همچنین هرگونه الزامات انتظام‌بخشی قرار خواهد گرفت که موسسه برای پشتیبانی از رفتار اخلاقی تدوین کرده است. این موارد با تدابیر ایمن‌ساز فرق می‌کند، که اقدام مشخصی است که موسسه برای کاهش مخاطره شناسایی شده به سطح پذیرفتنی انجام می‌دهد. شکل رایج از تدابیر ایمن‌ساز، بررسی کار موسسه به وسیله یک بازبین مناسب است، که معمولاً یک حسابدار حرفه‌ای دیگر است که آگاه و بیطرف باشد.

در بعضی از موقعیتها، هیچ تدبیر ایمن‌سازی وجود ندارد که بتواند مخاطره‌ها را به سطح پذیرفتنی کاهش دهد. برای مثال، استانداردهای بین‌المللی استقلال، حساب‌رسان را از داشتن منافع مالی در صاحبکار حسابرسی منع می‌کنند.

افزون بر مقرراتی که به موسسه‌ها در به‌کارگیری چارچوب مفهومی برای استقلال کمک می‌کنند، استانداردهای بین‌المللی استقلال با موضوعهای مشخص دیگر سروکار دارند، از جمله ارتباطات مورد نیاز با ارکان راهبری، الزامات استقلال برای موسسه‌های شبکه‌ای، و تدابیری که هنگام شناسایی نقض استقلال به وسیله موسسه به کار می‌روند.

از کجا کمک بگیریم؟

استانداردهای بین‌المللی استقلال شامل بخش ۴ الف برای خدمات حسابرسی و بررسی اجمالی و ۴ ب برای کارهای اطمینان‌بخشی به غیر از حسابرسی و بررسی اجمالی است.

شناسایی مخاطره‌های استقلال

اگر حسابرس شرکت تولیدی مخاطره‌های زیر را شناسایی کند، اثر آنها بر اعتماد ذینفع را در نظر بگیرید:

- **خودبینی در تجدیدنظر** - گروه مشورتی موسسه حسابرسی در اصل درباره طرحهای گسترش و ارزیابی خطر شرکت نظر مشورتی داده بود.
- **حمایت یا مخالفت** - موسسه حسابرسی برای کمک به دفاع از اقدام شرکت در دادگاه در نظر گرفته شده است، اگر در آینده نیاز باشد.
- **تهدید** - شرکت، صاحبکار بسیار مهمی برای موسسه حسابرسی است، و مدیر اجرایی ارشد تهدید می‌کند که اگر موسسه نیاز به زمان اضافی برای بررسی مبادلات خارج از کشور داشته باشد، اخراج خواهد شد.

به‌طور روشن، هرکدام از این مخاطره‌ها این امکان را دارند که اطمینان ذینفع نسبت به گزارش حسابرس را کاهش دهند. اگر چنین مخاطره‌هایی پدید بیاید، به احتمال زیاد در سطح پذیرفتنی نخواهد بود و باید به آنها رسیدگی شود.